

Noves valors

Hem alcançat ja pel catalanisme una tal vida de plenitud i confortació espiritual, que fa gairebé innecessària la romàntica dels nostres pre-passades gèneres.

'ideal nacionalista català, de fones arrels en la consciència del mereix una evolució fins ara seguits s'els començós d'una perduda en les boires infantívola.

poca dels tantejaments al moment de pensar que pugui dur-nos, l'eclisió d'un somni, a la un ideal.

despertar del pensament viu dels poble ha produït el nacionalisme. I el nacionalisme és tot ço que tendeix a reintegrar a un poble la seva consciència col·lectiva i el seu espiritual contingut. D'altra façó, també podríem anomenar-ne: *imperialisme*.

L'imperialisme a Catalunya serà, doncs, el catalanisme.

Però hi ha un matí: no cal confondre l'espiritualitat nacionalista amb un raquític localisme. D'aquí s'esdevé que no tot catalanisme és nacionalisme.

No és nacionalista, ni tampoc ciutadà de la Catalunya-Nova, aquell qui es dol en el fons de l'ànima de l'atac inferit a la llengua catalana, però que també en el fons de l'ànima s'ha de doldre de l'oblit en que l'ha tinguda, de la desconeixença en que encara la té, i regoneix la seva impotència, ja no per defensar-la, sino fins per estimar-la. I no és nacionalista perquè no en porta l'idealitat: és una vil disfreça que encara no ha coneguda la grandesa de la seva ànima propia.

Hem de temer més les febleses i defficions dels de casa que no pas tots els odys i atacs que de fòra pugui venir-nos. La fè i entusiasme d'uns quants,—qualque volta de molts,—han fet ja plasmació vivent de ço que suara solament s'era arriscat en les ments febroses d'uns *ideòlegs inconscients*, i, per tant, té ja el catalanisme tota la força excelsa dels idealismes consagrats.

Però, podem assegurar que el nostre poble comprèn íntegrament l'excessit d'aqueixa fortalesa? En respondre-hi jo he sentit sempre l'engunia dels dubtosos convenciments.

Cert que en la curta història de la nostra renaixença hem pogut constatar-hi solemnis alsaments patriòtics que han arborat en un mateix desig a tot Catalunya. Però esguardem-ne la realitat dolorosa d'aqueixos alsaments; cerquem també quin ha sigut el seu llegat al devenir-ne ells un fet històric, i haurem d'affirmar planerament la xorquia d'aquelles actuacions de qual esterilitat potser hauríem de deduir-ne la feresta mancança de cap idealitat prou gran i prou noble per a inspirar-les.

Tot just plantegem el problema de la nacionalitat per la voluntat, i, freqüentment, hem de regonèixer el buit immens que encara existeix en la voluntat nacional del poble català, d'aqueix poble que no és conscient dels seus destins perquè en desconeix la sublimitat. I hem de parlar-n'hi; hem de martellejar fort ben apropi de les seves orelles adormides per a mirar de reivindicar-ne la seva ànima. Fem-li entendre l'exultant grandesa de l'es-

piritualitat que ens guia, i on bona part d'ell encara no s'hi ha retrobat. I serà a-les-hores, quan hagin sorgit totes les valors ocultes, que haurem guanyat ja la meitat de la batalla.

Fa bo anar a un jardí i veure'l tot rublert de puncelles frisoses d'esclarar; com són bells aquells instants de neguit que van escolant-se fins que la puncella és badada al sol ixent! Talem això és Catalunya. Immensa i continuada floració en el jardí de la patria; grans florides hi han ja esclarat; i arreu obirem puncelles encara closes. Són les noves valors: flors tardanes que a dins porten la vella saó de la terra dura i el sol que les ha infantades.

JAUME MAURICI.

Al senyor Alcalde

Seria convenient que nostra primera autoritat local, per mediació dels dependents del municipi, fes compendre i fins exigir-ho si fos necessari, a certes venedors del mercat i de la peixeteria, que deuen guardar la deguda compostura i respecte als compradors.

Com tothom sab, avui la vida casi se fa impossible, i més per a la classe mitja i treballadora, degut al augment de preu que han sofert els articles de primera necessitat, al extrem de que mercaderies que abans de la guerra estaven al alcanç de totes les fortunes, avui sols les poden adquirir les classes privilegiades.

Dos anys enrera se podia comprar peix a un relatiu bon preu, mes ara un va a la peixeteria, pregunta preu, i es clar, no li pot convenir perquè li donen molt elevat, i els elàstics no li arriben, i com si prou pena no en tingüés ell de no poder-hi arribar, a sobre s'ha de sentir les següents o parecudes paraules:

Qué es pensaba que li donaria a ral?

Qué vol que li porti a casa?

On va aquest cabás de les dotze?

No fa molts dies que tingüérem ocasió de presenciar com una senyora demanà preu d'uns presssecs que en altre temps escasament haurien costat 40 céntims la dotzena, i el pagés n'hi demanà a 90.

La senyora amb molts bons modos li objectà que an ella no li convenien a més de 60, i allí haurien sentit aquella boca.

Qué es pensa que els he anat a robar?

Qué no l'haveu vist la senyora per forca?

Si no pot gastar, mengi palets de riera!

Això no deu permetre's de cap de les maneres, i es necessari fer comprender an aqueixos venedors que desgraciadament no tothom pot pagar el peix a vuit rals la tercera, ni els presssecs a set la dotzena, i que el comprador té el dret de preguntar el preu, i no comprar la mercaderia si no li convé, per bona que sigui, i no deu sorprendre'ls que, moltes vegades no s'accepti el preu, o be se n'ofereixi un de molt més baix que el que preté el venedor, sobretot si es té en compte de que tots els genres s'han apujat, i els jornals no es mouen de lloc.

Faci'ls-hi entendre, Sr. Pujolá.

Gran Bar Parisién

DE
FRANCISCO COROMINAS

Aperitifs -- Refrescos

Palau, 19.—FIGUERAS

—Se necessiten Oficiales i Aprendentes Modistes. Caamaño, 2, principal, Figueras.

Jornades d'Itàlia

VERONA. — «Piazza dei Signori»

En la «Piazza dei Signori» l'edifici més important es la «Loggia del Consiglio», del famós arquitecte veronès, Fray Giocondo; llur analogia amb la «Casa del Ajuntament» de Brescia, ha fet que s'atribuï son projecte al arquitecte Formentone.

Es freqüent trobar a Itàlia—especialment en les ciutats del nord—uns edificis quina estructura es redueix a un ample pòrtic obert al públic, en la planta baixa, i una gran sala en el pis superior. Aquets edificis soLEN portar el nom de «Palazzo della Raggione», del «Pretorio» o del «Consiglio». Son destí (perfectament manifestat en la seva composició), era el de administrar justicia i celebrar grans reunions o asamblees. La «Loggia del Consiglio» de Verona es el més bell d'aquests edificis, encara que no el de majors proporcions.

Les arcades de la planta baixa en l'obra de Fray Giocondo, son vuit, i son sostingudes per sis columnes aïllades i quatre adossades a pilastres corintics—una en cada extrem, i un altre en el centre de la façana. El pis superior està dividit en quatre zones per bells pilastres; unes, continuació dels montants de la planta baixa, i altres a plom de dos columnes. En cada un d'aquests compartiments hi ha una gran finestra geminada, rematada pel frontó circular tangent a la cornisa; es aquesta, de bon dibuix i bella proporció; per sobre d'ella, com a coronament de l'edifici, cinc grans estàtues es corresponen amb cada un dels pilastres de la façana, sense que existeixi antipit ni balaustrada.

Es el «Palazzo del Consiglio» el primer edifici en que es coloquen estàtues en la part alta. Son aquests les figures de Cornelius Nepos, Cátul, Vitruvi, Emilius Macer i Plini, tots ells considerats—amb més o menys fonament—com a fills de la ciutat.

En son conjunt, es aquesta una obra exquisida; les proporcions son elegants i esbeltes, i son finament treballats tots els detalls, tal com sovint sol veure's en les meravelles quattrocentistes.

La «Piazza dei Signori» podia en altre temps quedar tancada, com una fortalesa; tots els carrers que hi menen terminen amb una arcada que tenia una porta; avui en que les lluites entre la noblesa i el poble no ensagnen ja els carrers, deixen aquestes arcades sempre el pas lliure, i embelleixen i donen un aire d'intimitat an aquet lloc; la que fa costat a la «Loggia del Consiglio», es com un arc de triomf de petites dimensions; sa cornisa es continuació de la planta baixa del edifici; en la part superior, hi ha l'estàtua del metge Girolamo Fracastor, feta per l'escultor Cattaneo en l'any 1559.

No menys dignes d'atenció i estudi que la «Loggia», obra mestra del fraire arquitecte, són el «Palazzo dei Giureconsulti» i el de la «Raggione».

El primer és del segle XIII, mes en el XVI sigüé reconstruit, perdent en molta part son primitiu aspecte. Del segon—antic palau de justicia fundat en 1183—lo més interessant és el pati (*Mercato Vecchio*), elegantíssim amb les finestres trigeminades, les filades de l'obra alternades de color, i les ornacions de la cornisa; una superba escala externa, de dos grans trams, ocupa un angle del pati; sigüé construïda aquesta escala (del mateix tipus que la del «Borgello» de Florença) en els primers anys del segle XV.

Un altre edifici en la mateixa plaça, és la «Prefectura», que ocupa els dos antics palaus dels Escaligers Martino I i Cane Grande, que s'han transformat per successives restauracions. Té la prefectura un portal de l'arquitecte Sanmicheli.

**

Plau-me la calma d'aquesta plaça, plena de sol i solitaria. Que passin i transitin de tard en tard l'atrafegat ciutadà, i la neguista caravana de turistes, guiada per cicerone pretençios. Jo esperaré aquí el mig-dia, mirant i admirant totes aquestes coses.

Perdó! noble figura del Dant (1), austera i pensativa, que aimes la solitud en aquest bell redós. Que si has pogut fins ara aguantar difícil equilibri en mesquí pedestal, bé sabràs també sufrir un instant l'impertinent companyia d'un pobre viatger, que de aquest lloc hermos s'allunyarà amb recançal!

JOAN BORDAS.
Arquitecte.

(1) La estàtua del Dant, en el centre de la plaça, és un monument modern que amb tot i ésser discret no escau en aquest emplaçament.

Secció Literaria

EMPORDANESA

Vert d'esperança,
blau de puresa
veig en tots ulls;
y en ton somriure
querubs que 't besen
front, cara y rulls.

D'incéns y sàndal
n'és alienada
lo teu respir;
ta veu m'és dolça
y al cor se'm filtra
fent-me glatir.

Tes mans son flonjes
com tous de molsa
que embauma el llir;
fes me acaronin,
fes me amanyaguin
fins a morir.

Míram, esposa;
somriu, sospira,
pàrlam, amor;
les mans donemse,
que 'ns guayta amb joya
Nostre Senyor.

JOAQUIM MONER.

Diada de Sant Joaquim 1916.

El Diputat-Cacic

i "La Veu de l' Empordà"

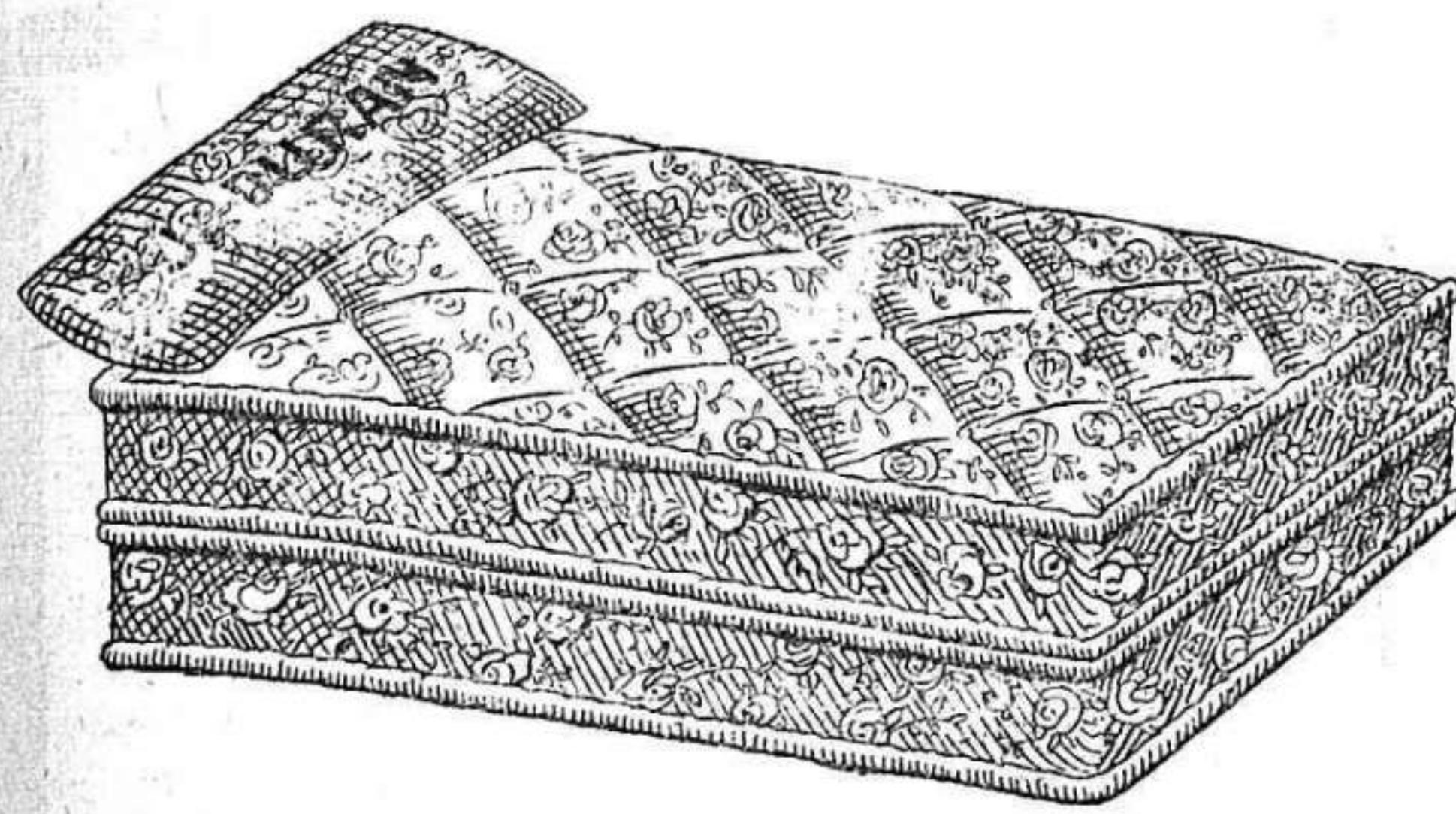
Empordà Federal haurà pogut notar que des de que la redacció de LA VEU decidi deixar de ser *calma i ensonyada*, degut a la manera de procedir de *nostres homes*, i en particular d'en Palelus, no li havem deixat passar casi mai cap escrit sense la corresponent resposta, al revés d'ell que quan no li convé, o no sab, dona per tota contestació la callada, procediment molt còmode encar que poc convincent.

Aquesta setmana son article de fondo ens el dedica a nosaltres i al *procés*, Cicadic Diputat, aquell Cusi defensat pels regionalistes empordaneses que en l' hora decisiva ha desertat del Saló de Sessions del Congrés.

Ja en son temps férem constar que, passades les eleccions, tornàvem ser on erem abans d'elles. Sempre havem dit que l'alliança se feu exclusivament per a anar contra els que solejament ells devien dur a felic terme els greus problemes de la vida local. Votarem an en Cusi com a mal menor.

Eas dol sí, que el Sr. Cusi se retirés del Saló de Sessions, i més signent català, a l' hora de votar la proposició sobre la llengua catalana, com feu igualment el, per Empordà, diputat ideal pel districte de Vilademuls, mes res podem tirar-li en cara ja que, al votar-lo, res li exigírem ni res prometé. Tots sabíem la seva filiació política. Tampoc volem esbrinar ara lo que hauria fet el Sr. Salvatella cas de que, novament, el districte li hagués conferit la seva representació, ja que, segons s'ha vist, també es dels més acostats al govern centralista.

LA VEU DE L' EMPORDÀ aprofita el truc, com aprofitaria qualsevol altre joc, per a

Lanas en rama para Colchones

Construcción y venta de colchones de todas clases y formas

Gran especialidad en la forma inglesa

Los colchones nuevos se hacen en casa del comprador, si así lo desea para su mayor satisfacción

Se rehacen colchones á domicilio

J. DURÁN, Sucesor de Francisco Cubí

Calle de Perelada, número 16.—FIGUERAS

¡OJO! No equivocarse con el de más arriba

Se pasan por la Máquina las lanas viejas y duras, quedando blandas como en su primer estado.
NOTA.— Esta casa lava y desinfecta los colchones por infecciosos que sean.

ALERTA! ALERTA! ALERTA!

Se ofrecen en esta población aguas minerales como procedentes de los manantiales **VICHY CATALAN**, sin serlo.

Llamamos la atención de los consumidores para que no se dejen sorprender y para que se fijen bien en las botellas que les ofrezcan, puesto que las de los manantiales **Vichy Catalán**, llevan tapones, cápsulas, precintos y etiquetas con el nombre **Sociedad anónima Vichy Catalán**, y por lo tanto dejan de proceder de dichos manantiales las que no los lleven.

— 4, HORNO BAJO, 4 —

Casa exclusiva en **Géneros de Punto**

Sección especial a medida

Últimos modelos en **Trajecitos de punto** para niños
a precios desde 3 a 15 pesetas

— 4, HORNO BAJO, 4 —

Servicio Militar Obligatorio

Escuela Militar **CERVANTES**

Autorizada por el Exmo. Sr. Capitán General de Cataluña
para la enseñanza de la Instrucción Militar
y dar el correspondiente Certificado de Aptitud.

Matrícula abierta todo el año

Locales: calle de Montaner, (Huerta del Instituto)
Oficina: Horno Bajo, 2, 1º

Consultas gratuitas de 12'30 a 14,30

Servicios de la Compañía Trasatlántica

Líneas al Río de la Plata y al Brasil

El vapor **Reina Victoria Eugenia** saldrá el 4 Septiembre de Barcelona y el 7 de Cádiz para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

El vapor **León XIII** saldrá el 26 de Septiembre de Bilbao y Santander, el 27 de Gijón, el 28 de Coruña y el 29 de Vigo para Río Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires.

Líneas a Antillas, Méjico, New-York y Costafirmes

El vapor **Buenos Aires** saldrá el 10 de Septiembre de Barcelona y el 15 de Cádiz para New-York, Habana, Veracruz y Puerto Méjico.

El vapor **Reina Cristina** saldrá el 19 Septiembre de Santander, el 21 de Coruña para Habana, Veracruz y Tampico. Admite carga y pasaje para Costafirmes y Pacífico con trasbordo en Habana.

El vapor **Montevideo** saldrá el 25 de Septiembre de Barcelona, el 26 de Valencia, el 27 de Málaga y el 30 de Cádiz para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y la Guayra. Se admite carga y pasaje con trasbordo para Veracruz, Tampico, Puerto Barrios, Cartagena de Indias, Maracaibo, Coro, Cumana, Carúpano, Trinidad y Puertos del Pacífico.

Línea de Filipinas

El vapor **Salamanca** saldrá el 1 de Octubre de Barcelona, para Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, sirviendo por trasbordo los puertos de la Costa Oriental de África, la India, Java, Sumatra, China, Japón y Australia.

Línea de Fernando Póo

El vapor **C. de Cádiz** saldrá el 3 de Septiembre de Barcelona con escalas en Valencia y Alicante, y el 7 de Cádiz, para Tánger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demás escalas intermedias y Fernando Póo.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables, y pasajeros a quienes la Compañía da alojamiento y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen Telegrafía sin Hilos. También se admite carga y se expedien pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

FÁBRICA DE CERERIA Y BUJIAS MOVIDA Á VAPOR

LAUREANO DELCLOS

Fábrica: Nueva, 147.—Despacho: Nueva, 15.—(Provincia Gerona).—FIGUERAS.

Elaboración especial en Cirios, Hachas y Blandones de cera pura de abejas.

Exíjase esta tan

acreditada marca

— CALIZ —

Mercería y Novedades

JOSE ESPINACH

Esta casa es la que tiene más variedad en toda clase de artículos.

Gran surtido en bordados y puntillas de todas clases.

Especialidad en los encajes y puntillas hechos a mano.

— No confundirse —

Perelada, 14 (despacho), y Horno Bajo, 2

LA ELECTRICIDAD. -- Salvador Alegri Gelart

Depositario de la lámpara **AEG**, la mejor del mundo. Lámparas corrientes filamento carbón, de pesetas, 0'50 a pesetas, 0'70.

Lámparas filamento metálico á Ptas. 1'75 clase superior.

Loza, porcelana, cristal y otros géneros.—Especialidad en las instalaciones de alumbrado eléctrico, timbres y pararrayos, á precios muy reducidos; se dan presupuestos al que lo solicite.

Se colocan tuberías para agua y gas con gran rebaja de precios.

Por 40 pesetas, un Water Closet compuesto de un depósito de hierro con boya y recort de latón.

Una cubeta porcelana Inglesa.

Un tirador porcelana con cadena de latón.

Un asiento fino barnizado.

Un enchufe y champiñones de goma.

Una suela de madera y los tornillos correspondientes.

Rambla, 11, accesorio.—FIGUERAS

Premiada en varios concursos y con cruz y diploma de gran premio en la Exposición internacional del Tibidabo de 1912.

Histógenokola Capell a base de histogenol, glicerofosfatos, formato de sosa, nuez de kola, nuez vómica y cuasia. Está indicadísimo a los propensos a la tuberculosis, a los raquílicos, diabéticos y en todos los casos de agotamiento general de fuerzas.

Denticina infantil a base de fosfato de cal asimilable, es la única denticina racional, favorece la dentición y el babeo de los niños, cura las irritaciones intestinales y los fortalece en gran manera.

Remedio Capell contra la mortalidad de las gallinas y demás aves de corral.

Ampollas inyectables y Sueros esterilizados al autoclave, Sueros orgánicos, Oxígeno puro, Vacuna, Ortopedia.

Venta: Farmacia CAPELL, Placeta, 5.-Figueras

POLVO LAXATIU BONAL

Es lo purgant meller, més inofensiu, de més bon pender i de resultats infalibles.

Cura el restrenyement habitual, obra d'un modo especial a les parteres, que evaquin amb molta facilitat; es la purga meller per a les criatures i de moltíssima utilitat en certes afecions del estómac, fetge, fel, morenes, etz.; es també un gran depuratiu de la sanc.

Tota familia previsora deu estar proveida d'un pot de tan útil medicament.

Se ven en totes les farmacies

Academia Parisien de Corte y Confección

DIRIGIDA POR

RAQUITÀ GUSÓ CARRÉ

con Título de Profesora de Corte

expedido por la Academia Central Martí, autorizada por el Gobierno de S. M.

Con Real privilegio

exclusivo de invención

La enseñanza de todas las especialidades del ramo profesional de la costura, está repartida en dos categorías, Primera y Segunda enseñanza, o sea Elemental y Superior.

La Primera Enseñanza abarca la modistería, para las que desean cursar el oficio de modista o para las que desean saber cortar y confeccionar sus trajes y los de su familia.

La Segunda Enseñanza es una ampliación de la Primera, complementada con todas las ramificaciones o especialidades profesionales, que constituyen la carrera completa para las que deseen alcanzar mayores conocimientos y conocer a la perfección, todas las modalidades que abarca el arte del corte, en la modistería y demás.

Podrán las alumnas escoger al matricularse en la forma de pago de 100 pesetas la primera enseñanza, o bien 10 pesetas cada mes.

Caamaño, 2, principal. — FIGUERAS

Se entregarán los programas de enseñanza a quien los solicite.

Grans Magatzems JORBA

MANRESA: Born, 36

BARCELONA: Call, 13 i 15

Nou método de Fotografía

Ptes. 0'80 franc de ports

Es indispensable a tots els aficionats

S'admeten sellos de correu
en pago

La generación actual bendice a Swanter y las venideras esculpirán su nombre en letras de oro, por curar sus dolencias de las vías respiratorias con sus maravillosas **Pastillas Alemanas** de modo tan rápido y eficaz como jamás hubiera podido soñarse.

Tan eficaces son, que, una vez ingerida la primera pastilla, aquella **Tos** ronca, sofocante, que produce vértigos y dolor de pecho, cesa al momento; aquella **disnea** terrible, causada por congestión bronquial, se calma enseguida, facilitando la expectoración y descongestionando los bronquios rápidamente. Son preventivo infalible contra las Pulmonías y la panacea eficaz para sus convalecencias, abreviándolas y evitando sus fatales consecuencias. Sus principios aromáticos y antisépticos, cual **torrente** de aire vigorizador, penetran por el interior del organismo, destruyendo todos los **germenes morbosos** que lo infectan. Son eficacísimas contra la infección **tífica**.

Enfermos: Pedit, exigid siempre, si queréis curaros, Pastillas Alemanas. A 1'50 pesetas caja en todas las Boticas, Centros de específicos y en la calle de Vilanova, 1, farmacia (frente Arco Triunfo). **Barcelona.**

Venta en Figueras: MODERNA FARMACIA CUSÍ

ESQUELES MORTUORIES

Se posen en aquest periòdic a preus sumament econòmics.

GUÍA GENERAL

DE

CATALUÑA

(BILLY-BILLIERE-BIERO)

No puede prescindir de este interesante libro nadie que quiera conocer al detalle los nombres y domicilios de todos los que en dicha región ejercen alguna industria, comercio, profesión o cargo oficial.

Contiene, además, todas las vías de comunicación, correos, telégrafos, teléfonos, servicios de coches y automóviles, balnearios, aguas minero-medicinales y cuantos datos geográficos, históricos y estadísticos son de interés general.

Aranceles de Aduanas, tratados de comercio, medidas, pesas y monedas y tarifas postales y telegráficas.

Cuatro preciosos mapas en colores, los más completos que se han publicado

10 pesetas en toda España, **franco de portes**

OFICINAS: Consell de Ciento, 240 - BARCELONA

Secció de Rellotgeria

Rellotges de totes menes

Rellotge de butxaca

ULTONIA

amb esfera radium per a veure les hores a les fosques.—Máquina superior.

UN pessetes 6

Gastos de correu 0'75 ptes. — Al por mayor preus especials.